

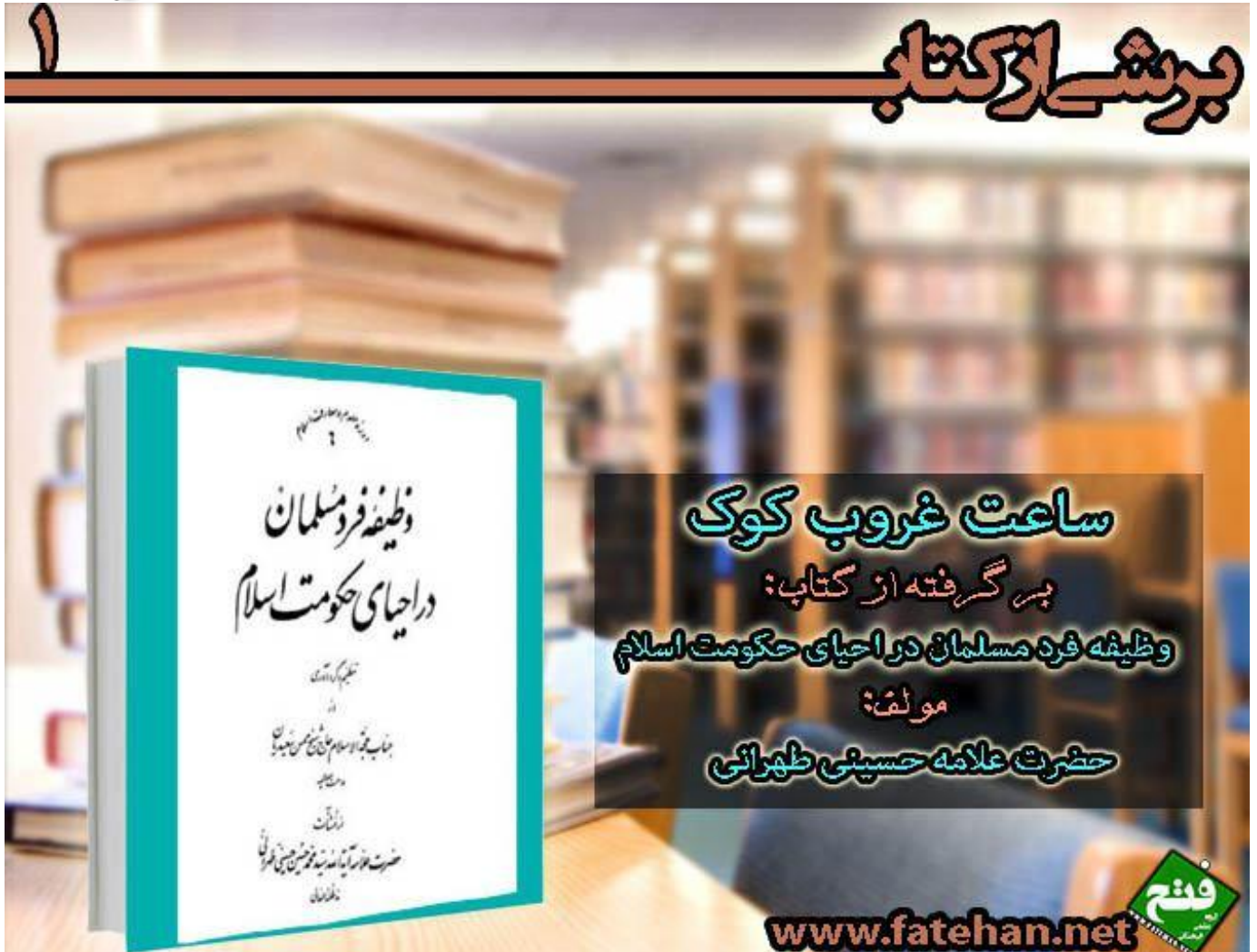

علامه حسینی
طهرانی (ره)

ساعت غروب کوک

برگرفته از کتاب وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام

برشی از کتاب

ساعت غروب کوک
برگرفته از کتاب:
وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام
مؤلف:
حضرت علامه حسینی طهرانی

www.fatehan.net

بسم الله الرحمن الرحيم

باری یکی از موادّ پیشنهاد شدهٔ دیگر این بود که :
ساعت ایران طبق موازین اسلامی تنظیم گردد ، تا
مردم بتوانند از عمر خود استفادهٔ سرشار بنمایند. چون

این ساعت فعلی ایران ظهر کوک است ، و مردم بر اساس مبداء نیمه شب و ظهر امور خود را تنظیم می‌دهند ، بنابراین نه مقدار شب آنها معلوم است نه مقدار روز.

شب که تاریک است برای استراحت و سکونت است ؛ و روز که روشن است برای بیداری و فعالیت و حرکت. أطباء می‌گویند : بیداری و فعالیت در شب مضر است ، و خواب و آرامش در روز نیز برای آدمی ضرر دارد .
بنابر این شرع اقدس اسلام که احکامش بر اساس فطرت است احکامش را روی ساعات شب برای استراحت و عبادت در تاریکی ، و روی ساعت روز برای

دنبال کار رفتن و در تکاپوی معاش بودن در روشنی
قرار داده است.

اول شبانه روز از ابتدای شب شروع می‌شود ؛ و ساعات
شب یکی پس از دیگری را طی می‌کند ؛ و در هر
ساعت وظیفه‌ای مقرر فرموده است.

در آیه ۹۶ از سوره انعام داریم : **فَالِقُ الْاَصْبَاحِ وَ جَعَلَ**
الَّيْلَ سَكَنًا و در آیه ۶۱ ، از سوره غافر داریم : **اللَّهُ**
الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَارِ مُبْصِرًا . و در آیه
۸۶ از سوره نمل داریم : **أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ**
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَارِ مُبْصِرًا ، و در آیه ۱۰ و ۱۱ از سوره
نبا داریم : **وَ جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا وَ جَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا**.

از نماز مغرب ، و عشاء و تعشی ، و خوابیدن در اوائل شب ، و استراحت تامّ بدن ، و سپس بیداری در اوائل طلوع فجر ، و بدنبال آن وقت و زمان مشخص بین الطلوعین را تا طلوع خورشید . و از آنجا به بعد که ساعات روز شروع می‌شود برای قیام به امور مهمّات از کشت و زرع و صنعت و تجارت و سفر و رسیدگی به امور اجتماعی و غیرها تا وقت ضحی که آفتاب بر فراز آسمان آمده و روشنی شدّت نموده و تقریباً در موقع تابستان که دو ساعت به ظهر مانده است . در این حال خواب قیلوله را مستحبّ نموده ، و تا وقت زوال شمس نماز ظهر ، و بعد از گذشتن دو برابر مقدار سایه شاخص که تقریباً نیمه زمان میان ظهر و غروب است ، نماز عصر را مقرر فرموده است ، و همچنین برای این

ساعاتِ باقی از صلۀ ارحام و تربیت اولاد ، و انس با عیالات ، و تتمۀ کسب را در صورت لزوم ، تا زمانیکه خورشید در زیر افق پنهان شود که وقت نماز مغرب است و اول زمان شب شروع می‌شود.

بنابراین اولاً همیشه شب مقدّم بر روز است . شب جمعه یعنی شب قبل از روز جمعه ، نه شب بعد از آن چون دخول ماه با رؤیت هلال است و رؤیت حتماً در اول شب پس از اختفاء شمس باید صورت گیرد.

و ثانیاً باید ساعت را غروب کوک نمود ؛ یعنی در وقت غروب آفتاب آنرا سر ساعت ۱۲ قرار داد ، و عقربه‌های آنرا رویهم نهاد . بنابراین هر ساعتی که بگذرد ، می‌دانیم چقدر از شب ما سپری شده است . ساعت ۲

یعنی دو ساعت از شب گذشته ، و ساعت پنج یعنی پنج ساعت از شب گذشته ، و طلوع فجر که متغیر است ؛ و در این زمان مثلاً ۹ ساعت از شب گذشته است ؛ یعنی نه ساعت از شب گذشته است.

طلوع آفتاب نیز متغیر است . چون مقدار بین الطلوعین بمقدار ثمن مقدار روز است بنابراین در تابستانها در نواحی که ما زیست می‌کنیم مابین الطلوعین به حدود دو ساعت می‌رسد ، و در زمستانها تا یک ساعت و ربع تقلیل می‌یابد.

و در این وقت ، مسلمان بیدار است و مشغول عبادت و یا قرائت قرآن ، و یا مطالعه ، و رسیدگی و تنظیم امور منزل . در حدود ساعت اول طلوع آفتاب دنبال

کار می‌رود . چه تاجر و چه صنعتکار و چه پزشک ، و چه محصل و چه زارع و دامدار ، در آن وقت مساعد و هوای لطیف حتی در تابستان به راحتی ساعاتی را در حدود شش ساعت کار می‌کند . و در وقتیکه آفتاب به وقت ضحی رسیده و گرم شده و فعالیت مشکل است ، دست بر می‌دارد ... تا ظهر و عصر و سپس ساعات را طی می‌کند تا روز تمام شود .

فائده این تنظیم ساعات آن است که : انسان از وقت خود استفاده می‌کند ، و ساعات کار را طبق حال خود در آرامش و خوبی سپری می‌نماید و انسان می‌داند چقدر از روز باقی مانده است ؛ و وظیفه‌ای را که امروز بعهده دارد چگونه ترتیب دهد ، تا غروب آفتاب پایان

یابد. زیرا که در صبح اگر چشم به ساعت بیندازد و ببیند مثلاً ساعت ۱۱ است یعنی ۱۳ ساعت به غروب مانده است ؛ و یا اگر در عصر ببیند ساعت ۱۱ است ؛ یعنی یک ساعت به غروب مانده است.

در این صورت به آسانی مردم مقدار روز خود را می‌یابند ؛ و می‌دانند چقدر از روزشان باقی مانده است . چون منتهی روز ساعت ۱۲ است . بخلاف شب که دانستن مقدار بقیه آن لازم نیست . زیرا شب برای خوابیدن و استراحت کردن است و در شب انسان باید بداند چقدر از شب گذشته است؟ و چقدر خوابیده و آرامش نموده است ؟ بنابراین چون بنا به ساعت غروب کوک مبدأ شب معلوم است بمجرد رؤیت

ساعت ، مقدار گذشت شب معلوم است ، و چون مقدار پایان روز معلوم است ، بمجرد رؤیت ساعت مقدار باقیمانده از آن که برای حرکت و فعالیت است معلوم است.

در این صورت گرچه انسان نیز می‌تواند از مقدار باقیمانده از شب ، و یا از مقدار گذشته از روز با توجه کوتاهی مقدارش را بدست آورد ؛ ولیکن این فائده‌ای به حال او ندارد . عمده در روز دانستن آن است که :
چقدر از روز مانده است ؟ و ما وظائف محوله خود را باید در این مقدار بجای آوریم ؛ نه چقدر گذشته است ، آن بدرد ما چه می‌خورد ؟ و نیز در شب آنچه برای ما مفید است که چقدر گذشته است ؟ و ما بقدر کافی

استراحت و خواب نموده‌ایم یا نه ؟ و این به ساعات بعدی منوط نیست ؛ بلکه فقط مربوط به ساعات پیشین است.

اما ساعت ظهر کوک ، مبدأ را اوّل روز و یا اوّل شب قرار نمی‌دهد . و وسط تقریبی شب قرار می‌دهد.

ساعت ۱۲ یعنی نیمه شب تقریبی . و ساعت ۱ بامداد یعنی یک ساعت از نیمه شب گذشته است . و این هیچ فائده ندارد ؛ بلکه ضررهای آن بسیار است . اوّل مقدار شب و یا مقدار روز را معین نمی‌کند . ثانیاً شب را از اوّل نمی‌شمرد ، بلکه نیمی از شب را از روز قبل ، و نیمی از آن را از روز بعد می‌شمرد . و در این صورت یک شب تمام ، به دو تکه پاره شده ؛ و احکام و

وظائف شرعی و عرفی همه به هم می‌خورد . و ساعت ۱ بامداد که هنوز صبح نشده است ، بلکه چه بسا شش ساعت به آفتاب مانده است ؛ ولی معذک آنرا از ساعات بامداد می‌شمرد . و ثالثاً مردم در کار خود حیران و سرگردان می‌مانند. یک مبدئی به آنها داده شده است . نیمه شب ، مبدئیت این مبدأ به چه درد آنها می‌خورد؟ نه با آن کار خود را می‌توانند مشخص کنند نه استراحت خود را.

و ساعات کار اداری و مدارس ، و دانشگاهها و نظام ، و غیرها بر این اساس که تنظیم شود . مثلاً معین کنند : مردم ساعت ۸ دنبال کار بروند در زمستانها ساعت ۸ قدری از آفتاب می‌گذرد ؛ ولی در تابستانها

چهار ساعت از آفتاب می‌رود . و در این صورت انسان چهار ساعت تمام در اعتدال هوا در منزل بیکار آرمیده ، و هنگام گرما و هوای خفقان آمیز باید به حرکت درآید و این موجب اِتلاف وقت و عدم تنظیم ساعات بر اساس احتیاج بدنی ، و مناسبات بهداشتی و حفظ الصّحّة عالمی است.

نیمه شب را ابتدای زمان قرار دادن ، فقط برای کارخانه‌دارهائی که کارگران خود را چون آلات و ابزار کار شمرده ، نه خوابی ، نه راحتی ، نه روزی ، نه روشنائی ، نه بهداشت ، و حفظ الصّحّهای برای آنها قائل نیستند . و بشر را متحیر و سرگردان آلت مقاصد مادی و بهره‌برداری خود قرار می‌دهند می‌باشد.

و در این صورت مردم تا قریب ساعت ۸ می‌خوابند .
از فیوضات بین الطلوعین محروم ، و از سحرخیزی
بی‌بهره می‌مانند . و طبعاً کسی که ساعت ۸ دنبال کار
برود ، تا ساعت ۲ بعدازظهر ، و یا ۴ ساعت بعدازظهر
کار کند ؛ و اوّل شب خود را به مطالعه و بیداری و
تفریح بگذراند ، و تا قریب نیمه شب بیدار باشد ؛
خوابش در آخر شب بوده ، و تا به صبح بطول
می‌انجامد . و در این صورت از همه مواهب الهی و
بهداشتی محروم می‌گردد.

ساعات کار معلّمان باید طوری تنظیم شود که : بهترین
ثمرات را در بهترین شرائط و مناسبات بهداشتی ، و
سلامتی و تنعم طبیعی ، و روحی بدست آورد .

Fatehan.net

گروه علمی فرهنگی فتح

شماره اول

برشی از کتاب

علامه حسینی
طهرانی (ره)

ساعت غروب کوک

برگرفته از کتاب وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام

برشی از کتاب : **وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام ص ۱۲۶، علامه طهرانی ره**